bron: overpalliatievezorg.nl/dit-is-palliatieve-zorg
datum: 02-11-2026

Dit is palliatieve zorg

Als je hoort dat je niet meer beter zult worden, schrik je natuurlijk. Maar dan is er palliatieve zorg. Dat heeft als doel: zorgen dat jouw leven zo fijn en goed mogelijk blijft. Want al wordt je lichaam niet meer beter, je leven kan je nog veel te bieden hebben.

Wat is palliatieve zorg?

Palliatief betekent: verzachtend. Palliatieve zorg is niet gericht op genezing, maar op jouw welzijn. Dat jouw leven zo fijn en goed mogelijk is (door het voorkómen en/of verminderen van klachten), ondanks dat je ziek bent. En omdat de mensen om je heen daar ook een grote rol bij spelen, richt palliatieve zorg zich ook op jouw naasten.

Jouw naasten, dokters, verpleegkundigen, verzorgenden, een psycholoog, een geestelijk verzorger, vrijwilligers en andere zorgverleners kunnen veel voor je doen. Daarbij staat jouw kwaliteit van leven voorop: wat jij belangrijk vindt in het leven en wat jij nodig hebt. Het is belangrijk dat je dit ook vertelt tegen jouw zorgverlener.

Palliatieve zorg kan uit verschillende palliatieve behandelingen bestaan. Onder ‘behandelingen’ verstaan we ook ondersteuning, zorg en begeleiding.

Palliatieve zorg is: ‘Leven toevoegen aan de dagen, niet dagen aan het leven’.

Iedereen ervaart de palliatieve fase op zijn eigen manier. De één heeft last van pijn of misselijkheid. De ander voelt zich angstig of somber. Ineens is de vraag: ‘Wat maakt het leven zinvol?’ belangrijker dan ooit. En bijna iedereen heeft moeite met het idee om afscheid te moeten nemen van geliefden. Zorgverleners kunnen je helpen met jouw vragen, klachten en problemen.

Video betekenis palliatieve zorg

In dit filmpje legt arts palliatieve geneeskunde Manon Boddaert de bekenis van palliatieve zorg uit.

Wil je meer video's over palliatieve zorg? Bekijk dan de themapagina Leven tot het laatst van NPO Kennis hier.

Palliatieve sedatie en palliatieve zorg zijn niet hetzelfde!

Soms wordt palliatieve sedatie en palliatieve zorg door elkaar gehaald. Of er wordt gedacht dat het hetzelfde is. Dat is niet zo! Palliatieve zorg is de zorg die jij en je naasten krijgen, en richt zich op de kwaliteit van leven.Als je nog maar kort te leven hebt (maximaal twee weken) en je hebt veel last van klachten (zoals pijn of benauwdheid), kan de arts met medicijnen zorgen dat je deze klachten niet meer voelt. Dat heet palliatieve sedatie. Lees meer over palliatieve sedatie op de pagina: Palliatieve sedatie.

Vanaf wanneer krijg je palliatieve zorg?

Mensen denken vaak dat palliatieve zorg alleen voor de laatste weken van je leven is. Maar de palliatieve fase begint op het moment dat duidelijk is, dat je waarschijnlijk sterft aan jouw ziekte of aandoening. Of als je ouder bent en last hebt van meerdere chronische aandoeningen, die invloed hebben op elkaar. Je bent dan kwetsbaar.

Het kan zijn dat je maar kort te leven hebt maar dat hoeft niet. Ook als niet zeker is dat een behandeling jouw ziekte kan genezen, kun je palliatieve zorg krijgen. Je krijgt dan palliatieve zorg én behandeling van jouw ziekte. Hoeveel weken, maanden of jaren, de palliatieve fase duurt, verschilt van persoon tot persoon.

Dit houdt het palliatieve beleid in

Palliatieve zorg richt zich op alles dat belangrijk is voor jouw welzijn (je lichaam, je geest en je omgeving). Het bestaat uit:

Behandeling gericht op de ziekte

Het behandelen van je ziekte in de palliatieve fase maakt je niet beter. Het kan soms wel je klachten verminderen en het leven verlengen. Denk bij kanker bijvoorbeeld aan chemotherapie, immunotherapie, bestraling, medicijnen of een operatie. Veel van deze behandelingen hebben bijwerkingen. Jouw zorgverlener vertelt welke bijwerkingen je kunt verwachten. Als de behandelingen niet (meer) werken en/of te veel bijwerkingen hebben, worden ze gestaakt. Je kunt zelf ook beslissen of je een behandeling nog wilt of niet.

Een palliatieve behandeling is dus niet genezend. Je kunt je er wel een stuk beter door voelen. Als een arts zegt dat de behandeling 'goed aanslaat', bedoelt hij dat de behandeling een positieve invloed op je heeft. Hij bedoelt niet dat je toch nog zult genezen.

Zijn er nog palliatieve behandelingen mogelijk in het ziekenhuis, dan blijf je onder controle van je specialist. Hij houdt bij hoe jouw ziekte zich ontwikkelt en welke klachten je hebt.

Behandeling gericht op klachten

- lichamelijke zorg: het voorkomen en/of verminderen van lichamelijke klachten, zoals pijn, misselijkheid en/of braken, vermoeidheid, benauwdheid en diarree
- psychische zorg: het voorkomen en/of verminderen van geestelijke klachten, zoals angst, somberheid, en verdriet
- sociale zorg: hulp bij problemen met de mensen om je heen en bij het verwerken van veranderingen op het gebied van afhankelijkheid, werk, status, inkomen, enzovoort.
- spirituele zorg: hulp bij levensvragen, zoals ‘Waar kan ik troost, kracht en inspiratie uit halen?’ en ‘Hoe kijk ik tegen de dood aan?’ en niet te vergeten: ‘Wat vind ik belangrijk in mijn leven?’

Omdat geen twee mensen hetzelfde zijn, en verschillende zorgverleners op de hoogte moeten zijn van jouw situatie en wensen, is een individueel zorgplan belangrijk. Daar staat in beschreven welke zorg jij krijgt.

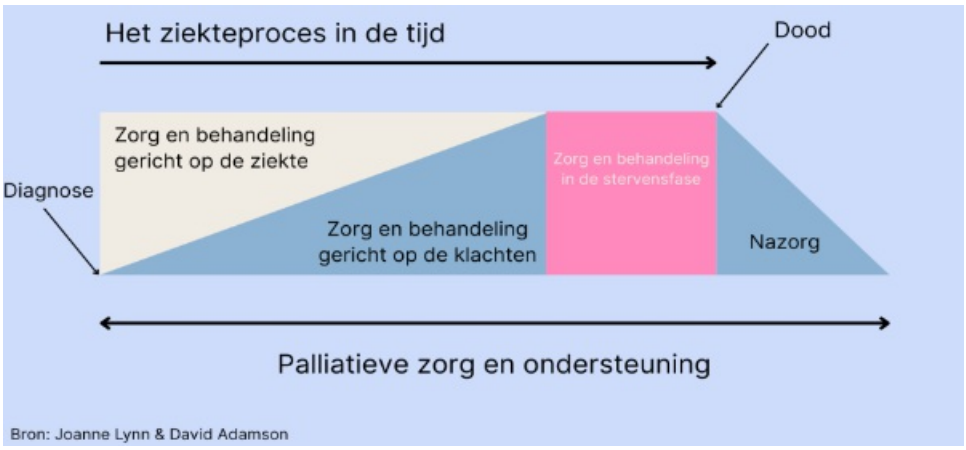
Een palliatieve behandeling is niet genezend. Je kunt je er wel een stuk beter door voelen. Als een arts zegt dat de behandeling 'goed aanslaat', bedoelt hij dat de behandeling een positieve invloed op je heeft. Hij bedoelt niet dat je toch nog zult genezen.

Behandeling in de terminale fase

Palliatieve zorg is niet hetzelfde als terminale zorg. Palliatieve zorg richt zich op het leven, niet op het sterven. Terminale zorg is de zorg in het laatste stukje van de palliatieve fase, niet lang voor het overlijden.

Nazorg

Na de dood van een dierbare gaat het leven weer door. Maar zo makkelijk is dat vaak niet. Zorgverleners kunnen nabestaanden daarbij helpen. Lees hier meer over nazorg.

Praktijkteam palliatieve zorg

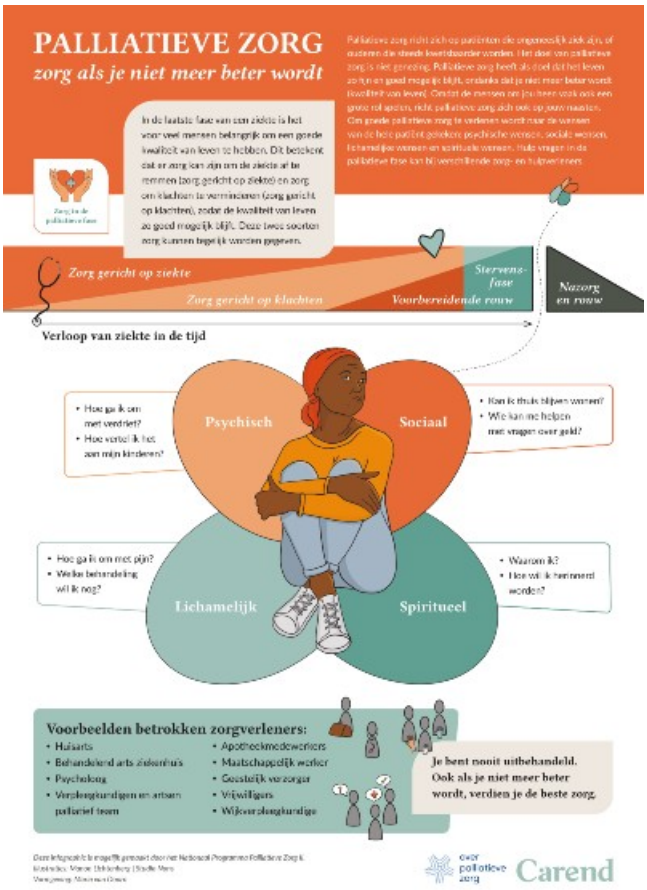
Lukt het jou of jouw zorgverleners niet om de palliatieve zorg te regelen die je nodig hebt? Meld dit dan bij het onafhankelijke Praktijkteam palliatieve zorg. Zij proberen oplossingen te zoeken voor knelpunten:

- in de vergoeding van zorg, hulpmiddelen en medicijnen in de palliatieve fase.
- met op tijd regelen van zorg of hulpmiddelen.
- door onduidelijke regels of administratie.

Neem contact op

Palliatieve zorg in beeld

Op deze poster zie en lees je meer wat palliatieve zorg is en met welke zorgverleners je te maken kunt krijgen. Klik op de afbeelding om het groter te zien.

Wat doet palliatieve behandeling voor je?

Palliatieve zorg kan het leven positief beïnvloeden. Patiënten die goede palliatieve zorg krijgen:

- zijn vaak minder somber en angstig

- hebben minder klachten en problemen
- ervaren dat hun kwaliteit van leven beter is
- hoeven minder vaak (plotseling) naar het ziekenhuis

En het is niet alleen goed voor de patiënt zelf. Palliatieve zorg heeft ook een positief effect op de mensen om hem of haar heen. Niet alleen tijdens deze laatste levensfase, maar ook na het overlijden. Als de palliatieve fase goed verloopt, kunnen de nabestaanden het sterven van hun dierbare vaak beter verwerken.

Welke zorgverleners zijn er voor mij?

In de palliatieve fase krijg je met verschillende zorgverleners te maken. Wie dat precies zijn, hangt af van jouw persoonlijke situatie. Je hebt altijd een hoofdbehandelaar en eerste aanspreekpunt bij vragen en probleem. Is het niet duidelijk wie dat zijn? Vraag dit dan aan een van jouw zorgverleners.

Het kan gaan om de volgende zorgverleners:

- huisarts
- wijkverpleegkundige of verzorgende (thuiszorg)
- medisch specialist
- verpleegkundige in het ziekenhuis of verpleeghuis
- specialist ouderengeneeskunde
- fysiotherapeut
- ergotherapeut
- logopedist
- podotherapeut
- optometrist
- huidtherapeut
- diëtist
- maatschappelijk werker
- geestelijk verzorger
- psycholoog
- apotheker

Jouw zorgverleners overleggen met elkaar en stemmen de zorg zo goed mogelijk af. Als het nodig is, vragen zij hulp van experts of van een palliatief team. Elke ziekenhuis heeft een palliatief team.

Eigen regie in de palliatieve fase

Je beslist zelf of je een bepaalde behandeling of begeleiding wilt of niet. Wegen de voordelen voor jou op tegen de eventuele nadelen? Praat erover met je zorgverlener en met je naasten. Alleen jij kunt beslissen of je deze behandeling of begeleiding wilt. Lees hier meer over jouw lijf, jouw leven.

Neem de tijd om te beslissen wat je wilt. Bedenk goed wat jij zelf belangrijk vindt.

Veelgestelde vragen over palliatieve zorg

Meer informatie over palliatieve zorg? Lees dan ook onze veelgestelde vragen en antwoorden over palliatieve zorg.

Palliatieve zorg uitgelegd in heldere taal

Wil je meer weten over palliatieve zorg? Steffie legt je op een heldere manier de betekenis van palliatieve zorg uit. Klik hieronder op het plaatje.

